

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Brug den med sund fornuft

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1964

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Kommentar: Udgivet i forbindelse med folketingsvalget i 1964

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

Brug den med sund fornuft

FOLKETINGSVALGET D. 22. SEPTEMBER HAR TO HOVEDSPØRGSMÅL

- 1.** *Vil det folketing, der vælges den 22. september, udnytte de traktatlige muligheder for at opsigte NATO-pagten og sørge for, at Danmark bryder med den militære blokpolitik?*
- 2.** *Vil folketinget få et nyt flertal, der tager problemerne op for alvor, beskæftiger sig med deres årsager og søger dem løst gennem en langsigtet politik, der især omfatter en samfundsledet planlægning, en tidssvarende indsats for undervisning og forskning og en social boligpolitik?*

PLAN I STEDET FOR PLANLOSHED

Fremtiden må planlægges

Samfundets tarv kommer først

Planlæg vort land!

Den økonomiske planløshed er skyld i de bestandigt tilbagevendende kriseforanstaltninger, omfórlig, helheds-løsning, tvungsoopsparing m.m. Men på den måde løser man ikke de afgørende problemer, den høje rente, inflationen, valutamangsen, underskuddet på betalingsbalancen og lignende.

Det kan kun ske, hvis plan afløser planløshed. Den økonomiske udvikling må samordnes, først og fremmest ved at samfundet får kontrol med investeringerne.

Det offentliges egne investeringer, f.eks. i hospitaler, broer, universiteter og skoler skal gennemføres i nøje planlagt rækkefølge og omfang. Tre-årige rammebudgetter, der behandles af folketinget, må derfor supplere de et-årige finanslove.

Erhvervslivet må gøre det offentlige bekendt med sine investeringsplaner, så at store, private investeringer kan samordnes med den offentlige anlægsvirksomhed i en fælles økonomisk plan.

Kun i kraft af viden om og overblik over den økonomiske udvikling kan der føres en langsigtet og stabiliserende politik.

Investeringerne må placeres dér, hvor der er en helhedsvurdering af landets økonomi er mest brug for dem. Der må sættes en stopper for de mange spildte fejlinvesteringer — bankfilialer og benzinpuladser er blot enkelte synlige eksempler. Gennem planlægning må samfundet sikre, at de væsentlige investeringsopgaver ikke forsummes.

Derfor må tillægspensionsfonden, som i Sverige, indrages som et instrument i planlægningen.

Af samme grund bør forsikringselskaberne overgå til samfundseje. Da de disponerer over forsikringstagernes indskud, har de en væsentlig indflydelse på investeringernes retning og omfang.

Samfundet må sikre sig en sådan indflydelse på investeringerne, at de fælles opgaver, hvis løsning er meget produktionsfremmende, fuldt ud tilgodeses. Det gælder f.eks. boligbyggeri, trafik, kraftforsyning og undervisning.

De tekniske, økonomiske og menneskelige problemer, der skabes af den forstærkede industrielle udvikling og af ændringerne i erhvervsstrukturen, kan kun løses gennem lands-, egn- og regionalplanlægning. For at alle borgere kan få del i det moderne samfunds goder, må der gennem planlægning skabes en række regioner, hvis bycentre skal have gode vækstbetingelser, bl.a. ved at erhvervsliv og offentlige institutioner søges placeret dér.

UDDANNELSE OG UNDERVISNING

Hvad skal der gøres?

Uddannelsen befinder sig i dag i en krise. Alt for mange må stadig nøjes med 7-årig skolegang. Alt for få lærer et fag eller et speciale. Kun en brøkdel når frem til en højere uddannelse. Vi har lærermangel, for få skoler og højere læreanstalter. Den tekniske og faglige uddannelse er ikke fulgt med tiden — i et råstoffattigt land, hvis bedste aktiv skulle være befolkningens kunnen og viden.

Hele uddannelsen udgør et helhedsproblem og må løses under ét.

Først og fremmest må lærermanglen afhjælpes, klassekvotienten nedsættes og skolebyggeriet forøges kraftigt. Den skolepligtige alder skal udvides — 9-årig skolegang bør være et minimum. Lærlingedagakoler må nu indføres fuldt ud i den teknisk-faglige uddannelse. Omskoling og uddannelse af ufaglærte skal udvides og systematiseres.

Udvidelsen af den skolepligtige alder må medføre, at børnetilskud ydes til det 18. år. Det erstattes derefter af en direkte uddannelseshjælp. Ungdommens uddannelsesfond må forøges og reguleres i takt med antallet af studerende og pristigningerne; unge under faglig uddannelse, bl.a. lærlinge, må ligeledes sikres fuld økonomisk trykthed under uddannelsen.

MONOPOLET PÅ UDDANNELSE MÅ BRYDES. Det er indtægts- og traditionsbestemt og må væk. Uddannelsen må demokratiseres. Målet er studietjen og økonomisk sikkerhed for alle under uddannelse.

BOLIGNODEN KAN OVERVINDES

Byggeriet er hele samfundets sag

Hver 8. dansker er på en eller anden måde ramt af bolignoden. Den hidtidige boligpolitik har været en fiasko. Der bygges for lidt, og der bygges for dyrt og for småt.

Men det er en samfundsopgave at sikre alle en god og rummelig bolig til en rimelig pris.

Derfor må det almennyttige boligbyggeri have fortrinstilling igen som før 1958. Det bør finansieres af en offentlig boligfond, der udlåner kapital til fast lav rente uden kurstah. Derved billiggøres byggeriet.

I dag fordyres lejerne urimeligt af grundspekulationen. Spekulationen kan bremses, ved at kommunerne sikres forkøbsret til egnede byggegrunde, således at disse grunde kan erhverves til vurderingsprisen. Denne jord bør ikke videresælges, men forblive i offentlig eje og udlejes på jordrentevilkår. Også derved vil boligbyggeriet blive billiggjort.

Boligbyggeriet må planlægges som en helhed, så at vi får en stabil byggerytme på et højt niveau. Det er vejen til et rigeligt og tilstrækkeligt byggeri. *Boligbyggeriet må hverken være en kilde til profit for spekulanter eller en økonomisk regulator for staten.* Samfundet har ikke råd til vinterarbejdsløshed i byggefagene.

Huslejen må være under fuld, offentlig kontrol. Den må kun sættes i vejret, når øgede udgifter ved ejendommens vedligeholdelse betinger det. Tanken om generel huslejestigning i den ældre boligmasse afvises.

FOR DANSK AFRUSTNING OG NEUTRALITET

BRYD MED NATO

— Danmark har hidtil bygget sin udenrigspolitik på NATO, som roses for at have gavnnet freden og sikret demokratiet i den vestlige verden.

Men NATO har ikke sikret demokratiet. NATO har gavnnet en række åbenlyse diktaturstater, hvoraf flere er med i alliancen. Udviklingen i andre NATO-lande er gået i autoritær retning. Som medlem af NATO har Danmark ofte måttet tage parti for de gamle kolonimagter mod de nye lande.

NATO er som alle militære blokdannelser en trussel mod freden. Opdelingen af verden i rivaliserende militære blokke driver rustningerne i vejret og vanskeliggør nedrustning og kontrol.

I en militær blokdannelse som NATO, der er militaristisk af væsen og udemokratisk af tendens, hører et fredeligt og folkestyret land ikke hjemme.

Det dansk-tyske militærsamarbejde må øjeblikkelig afbrydes. Vi har intet at skaffe med gamle Hitler-generaler og vesttyske revanche-politikere.

AFRUST VORT LAND

— Verdensfreden er udelelig, men arbejdet for fred begynder hos os selv. Et land af Danmarks størrelse, med dets beliggenhed og befolkningsemængde, kan ikke forsvares militært i brintraketternes tidsalder.

De godt 1.800 millioner kroner, der nu årligt smides ud til militæret, er i bedste fald til ingen nytte, og i værste fald en investering i katastrofen. Samtidig spilder hvert år tusinder af unge deres tid og arbejdskraft på militærets fuldkommen uproduktive formål.

Gennem AFRUSTNING af vort land kan Danmark yde et selvstændigt og frugtbart bidrag til international afspænding. Samtidig opnår vi, at disse milliarder af kroner og al denne spildte arbejdskraft kan blive anvendt på en fornuftig måde, til produktive og sociale formål i Danmarks interesse.

Derfor kræver Socialistisk Folkeparti, at der gennemføres total afrustning af Danmark, og at Danmark erklærer sin neutralitet.

EN AKTIV NEUTRALITETSPOLITIK

— Selvom Danmark er et lille land, må det ikke undrage sig udenrigspolitisk ansvar. Også den danske befolkning er med til at besvare vor tids største spørgsmål: bliver der krig eller bevarer vi freden?

FOR AFSPENDING HER OG NU

— Det folketing, der fremgår af valget, vil hurtigt blive stillet overfor store udenrigspolitiske problemer. Deres størrelsesorden understreges af begivenhederne i de sidste måneder: Goldwaters overtagelse af det republikanske parti i USA, USA's hårdhændede politik overfor Vietnam og andre udviklingslande, opløsningen indenfor NATO og samtidig forsøgene på at afstive pagten ved at oprette en NATO-atomlagstyrke, krisen på Cypern, den faretruende udvikling indenfor det tyske forbundsværn, skærpelsen af konflikten mellem Moskva og Peking.

For Socialistisk Folkeparti er det et ufravigeligt krav, at Danmark tager stilling til disse spørgsmål alene ud fra hensynet til freden og afspendingen og *ikke* ud fra hensynet til en militærpagt, NATO, som ikke tjener afspendingens sag.

Først og fremmest må Danmark aktivt bidrage til, at der ikke sker en yderligere spredning af kernevåben bl.a. ved at NATO bliver en atommagt. Danmark bør støtte Undén-planen om, at alle de lande, der ikke i dag råder over kernevåben, skal forpligte sig til aldrig at anskaffe dem. Danmark bør også støtte Kekkonen-planen om, at de nordiske lande erklærer sig for en permanent atomvåbenfri zone, og de polske planer om, at de to Tysklænde, Polen og Tjekslovakiet skal forpligte sig til ikke at anskaffe atomvåben. Skabelsen af et „brandbælte“ mellem stormagterne må være en af de vigtigste opgaver for en selvstændig dansk udenrigspolitik.

Uanset hvordan, af hvem og hvorfor kernevåbenforsøg gennemføres, er de forsøg med menneskeheden og må fordømmes. Atomstop-aftalen af 1963 var derfor et glædeligt fremskridt, men for at komme videre må der tages mange, vidtrækkende skridt endnu. Jo friere Danmark kan føre sin udenrigspolitik, desto kraftigere kan det støtte sådanne skridt og selv tage initiativet til dem.

EN SKATTEREFORM ER NØDVENDIG

I stedet for alle mulige lapperier er der brug for en virkelig skattereform — ikke bare en teknisk omkægning og heller ikke en reform, der bryder med beskatningens sociale princip: at de stærkeste skuldre også skal bære de tungeste byrder. Skattereformen må tværtimod sigte på at styrke dette princip. Skattepolitikken må tilrettelægges sådan, at den er indkomstudlignende og konjunkturregulerende.

For en mere effektiv og retfærdig beskatning!

Hvert år undrages ligningsmyndighederne opgivelser på mellem 4 og 5 milliarder kroner. Derfor er effektivisering af ligningen afgørende nødvendig.

Skattefradragsreglen hindrer en rimelig beskatning af de største indtægter til skade for de små og mellemstore indtægter. Derfor må skattefradragsreglen forsvinde. Kildeskat bør indføres.

Mand og kone ligestilles i skattemæssig henseende, ved at begge gøres ansvarlige for selvangivelse. Skattefradragsreglens forsvinden vil give mulighed for ophævelse af sambeskatningen.

Forholdet mellem indirekte og direkte skatter må ikke forskydes til de indirektes fordel.

Der indføres en virkelig kapitalvindingskat.

DEMOKRATISKE REFORMER

Ingen borger må føres i kartoteker på grund af politisk overbevisning. De hemmelige kartoteker destrueres.

De i 1953 indførte spærregler for valg til folketinget ophæves.

Valgretsalderen nedsættes til 18 år.

Partierne skal have pligt til at offentliggøre deres regnskaber, således at vælgerne kan se, hvem der finansierer dem, og hvem der f. eks. betaler de kostbare valgkampagner.

ØKONOMISK POLITIK

Renteniveauet sænkes gennem en tilstrækkelig, fortrinsvis offentlig, opsparing.

Regering og folketing må have det fulde ansvar for pengepolitikken. Nationalbanken må gøres til statsbank.

Priserne reguleres gennem øget priskontrol, forbrugeroplysning og udvidelse af monopoltilsynets beføjelser og virksomhed. Kontrollen med afbetalingshandelen skærpes, og forbrugerbeskyttelsen øges. Reklamelotteri forbydes.

INDUSTRIELT DEMOKRATI

Forrige århundredes bestemmelser om arbejdsgivernes eneret til at lede og fordele arbejdsvarer ikke til nutidens krav. De ansatte må have del i virksomhedens ledelse og grundig indsigt i dens regnskaber. Fagbevægelsens frihed og selvbestemmelsesret skal respekteres, og det samme gælder tjenestemændenes forhandlingsret. Forhandlingsreglerne må udformes sådan, at medlemmernes indflydelse sikres.

DEN SOCIALE LOVGIVNING

Sociallovgivningen må forbedres grundigt. Den nuværende folke- og invalidepension må forbedres, for velhavere får fuld folkepension.

Aldersgrænsen nedsættes til 60 år for kvinder og 65 år for mænd. Målet er gennem tillægspension eller efterløn at nå frem til, at enhver får 2/3 af en faglært arbejders gennemsnitlige indtægt i pension.

Der må tages alvorlige skridt til forbedring af vilkårene for de mange grupper, der er blevet „glemt“ under de sidste års velstandsstigning, bl.a. de enlige mødre og de kronisk syge. Forsømmelserne i institutionsbyggeriet, ikke mindst børnehaver, fritidshjem, plejehjem osv., må overvindes på korteste frist. Børnetilskuddet forøges.

EN POSITIV LANDBRUGSPOLITIK

Socialistisk Folkeparti har stemt imod støtteordningerne til landbruget, fordi disse tilfældige tilskud til den enkelte landmand ikke betød nogen egentlig hjælp til landbruget som sådan.

Derimod vil SF gå ind for en positiv landbrugspolitik, som der virkelig er perspektiver i. SF går ind for rundelig støtte til forskning, forsøg og uddannelse. Det samme gælder den påkrævede koordinering og rationalisering i forædlings- og afsætningsledet, samt nye fællesforetagender som f.eks. fællesmekanisering. Til fremme af en rentabel produktion og letelse af ejerskiftet vil SF give offentlige lån til lav rente til bygningsforbedringer og til unge, veluddannede landmænd, så de kan komme i gang uden at være i besiddelse af støttekapital.

MARKEDSPOLITIK

Der må lægges mere vægt på det politiske og økonomiske samarbejde mellem de nordiske lande. Dette samarbejde må udbygges hurtigt.

Socialistisk Folkeparti er tilhænger af samarbejde i EFTA (frihandelsområdet), men modsætter sig under enhver form tilslutning til det konservative, kapitalistiske og katolske Fællesmarked. I øvrigt må regeringens bemyndigelse til at forhandle om optagelse heri være bortfaldet med folketingets opløsning.

ET NYT FLERTAL — EN NY POLITIK?

Socialistisk Folkeparti og Socialdemokratiet mangler kun et mandat i at have flertal. De to partier har væsentlige indenrigspolitiske programpunkter fælles, som de kan realisere, hvis de tilsammen opnår flertal.

I indenrigspolitisk henseende går skillelinjen i dag mellem tilhængere og modstandere af en samfundsbetonet planlægning, entidssvarende indsats i uddannelse og forskning og en social boligpolitik. Et flertal af socialdemokrater og socialister vil gøre en indsats for disse opgaver mulig. Men også på andre indenrigspolitiske felter vil et nyt flertal skabe basis for en virkelig fremskridtspolitik.

Derfor er det et af valgets vigtigste spørgsmål, om folketinget får et borgerligt flertal eller et flertal af folkesocialister og socialdemokrater.

DEN RØDE TRÅD

går igennem hele SFs politiske virke. Idépolitik, kunne vi også kalde det med et ord og et begreb, som synes at være gået af mode.

SF's forslag skal ikke ses som enkeltforslag. De er en helhed. Planlægning og uddannelse, boligpolitik og økonomisk politik, udbygning af demokratiet og af sociallovgivningen, landbrugs- og markedspolitik — det ene griber ind i det andet, og et tilfredsstillende resultat på ét område forudsætter, at der også sker en positiv udvikling på alle de andre. Uden den røde tråd får vi en udvikling som nu: fra valutakrise til oms-forlig, fra „helhedsløsning“ til tvangsopsparing, fra byggestop til..... ja, hvad bliver det næste kriseforslag, man slumper sig frem til? Politikken lader sig ikke ustraffet udstykke i nødløsninger.

Der er mere end nogensinde brug for den røde tråd, for idépolitikken. Der skal planlægges og lovgives, ikke fra hånden og i munden, men for fremtiden.

Den røde tråd i dansk politik repræsenteres af Socialistisk Folkeparti. Vejen til idépolitik går over

SOCIALISTISK FOLKEPARTI

Jeg ønsker

- abonnement på SF-bladet. Beløbet, 10 kr. for resten af 1964 opkræves
- nærmere oplysninger om Socialistisk Folkeparti
- at blive medlem af Socialistisk Folkeparti

Porto
35 øre

SF—
Christians Brygge 22
København K

Vil De vide mere om SF?
Så udfyld kuponen og send den ind, hellere i dag end i morgen. Porto 35 øre.

_____ navn

_____ adresse

_____ by/postdistrikt

Dansk Tryk

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk